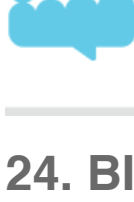

Ukoliko se bilten ne prikazuje ispravno, molimo Vas kliknite OVDE

TIM
ZA SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I
SMANJENJE SIROMAŠTVA
SOCIAL INCLUSION AND POVERTY REDUCTION UNIT

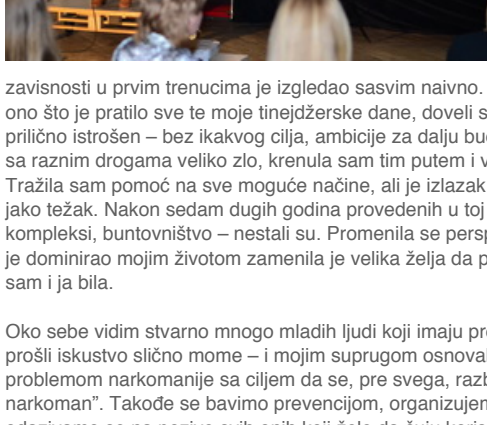
24. BILTEN

O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I SMANJENJU SIROMAŠTVA

UVODNIK

MONIKA ŽUGIĆ: Narkomanija je izlečiva

Iz govora na 29. Beogradske Ignite-u "Uključite se 2" (21. oktobar 2014., Mixer House, Beograd)

Moja priča može da počne upravo od ovog trena, od večeras. Danas me vidite raspoloženu, nasmejanu, pre svega – živu. Danas sam supruga, majka jednog slatkog trogodišnjeg sina i na putu je još jedan bebac. Mnogi od vas bi rekli: "Pa šta, kakve to veze ima? To je sasvim normalno za ženu tvojih godina." Međutim, način života koji sam vodila do pre osam godina doveo je do toga da upadnem u veliki problem zavisnosti, tako da u mom slučaju sve ovo uopšte nije jedna normalna stvar, nego čudo (...).

Sam put koji me je doveo do problema zavisnosti u prvim trenucima je izgledao sasvim naivno. Buntovništvo, razni kompleksi, nesigurnosti i sve ono što je pratilo sve te moje tinejdžerske dane, doveli su me do toga da u 18. godini moj život bude prilično istrošen – bez ikakvog cilja, ambicije za dalju budućnost. Iako sam znala da je eksperimentisanje sa raznim drogama veliko zlo, krenula sam tim putem i vrlo brzo sam se pronašla u kandžama ropstva. Tražila sam pomoć na sve moguće načine, ali je izlazak iz problema zavisnosti – za razliku od ulaska – jako težak. Nakon sedam dugih godina provedenih u toj tami, otišla sam na lečenje (...). Svi ti strahovi, kompleksi, buntovništvo – nestali su. Promenila se perspektiva gledanja na ceo svet, a onaj egoizam koji je dominirao mojim životom zamenila je velika želja da pomognem svima koji su istom problemu u kome sam i ja bila.

Oko sebe vidim stvarno mnogo mladih ljudi koji imaju problem i ne nalaze izlaz. Sa par prijatelja – koji su prošli iskustvu slično mome – i mojim suprugom osnovala sam organizaciju "Izlazak", koja se bavi problemom narkomanije sa ciljem da se, pre svega, razbije predrasuda "jednom narkoman – uvek narkoman". Takođe se bavimo prevencijom, organizujemo tribine, odlazimo u škole i razne institucije, odazivamo se na pozive svih onih koji žele da čuju korisno iskustvo iz prve ruke. Od prvog dana nam je na srcu želja da motivišemo zavisnike da odu na lečenje i da im pošaljemo poruku da je narkomanija izlečiva i da iz problema zavisnosti može da se izade bez obzira na to šta društvo kaže. Pored prevencije i pružanja motivacije, jedan od najbitnijih segmenata našeg rada je resocijalizacija.

Za nas su ljudi govorili da od nas nema ništa i da smo svoju bolest sami izabrali. Ali, pozitivnim primerom i načinom života danas želimo da pokažemo da od nas mogu postati ljudi koji će biti korisni ovom gradu. Imamo viziju, želju, neko malo iskustvo, i pozivamo sve vas, kao građane i deo ovog društva, da nam budete podrška, da nam pružite tu drugu šansu, kako bi ovaj grad i naša država bili svetliji.

Kliknite da pročitate transkript govora Monike Žugić na 29. Beogradskom Ignite-u u celini.

VESTI

Ekonomski razvoj i zapošljavanje

- Podrška za 15 mladih poljoprivrednika da započnu ili realizuju sopstveni posao
- Poziv za učesnike u programu Erasmus za mlade preduzetnike
- Social Impact Award (SIA) promoviše socijalno preduzetništvo među studentima
- EBRD i Intesa sa 5 mil EUR pomažu žensko preduzetništvo u Srbiji
- Konkurs za edukaciju socijalnih menadžera za uspostavljanje/razvoj socijalnih preduzeća (rok: 16.3.2015.)

Socijalna zaštita i zdravlje

- Predviđena izgradnja novih stanova za socijalno stanovanje u Ovči
- Ostvaren napredak u dečjoj zaštiti u Srbiji
- Izveštaj za radnog sastanka o izmenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti
- Potrebno bolje uređenje finansiranja zdravstva
- TV serijal "Sofa/Pristup pravdi" premijerno na RTV Vojvodina

Obrazovanje

- Počela najveća onlajn obuka nastavnika u regionu
- Završen Konkurs za primere dobre prakse inkluzivnog obrazovanja
- Skup o kreditnoj mobilnosti: Razmena studenata i nastavnika biće udvostručena
- "Istopolna orijentacija u nastavnom i savetodavnom radu" – trening za zaposlene u srednjim školama

Osetljive grupe i ljudska prava

- Država posvećena suzbijanju nasilja nad ženama
- Usvojena Nacionalna strategija za mlade do 2025. godine
- Održana konferencija "Ženska platforma za razvoj Srbije"
- Važna uloga mobilnih timova u inkluziji Roma
- Održana sednica Saveta Vlade RS za unapređivanje položaja Roma i sprovođenje Dekade uključivanja Roma

EU integracije

- Dodeljena sredstva za 15 projekata OCD i lokalnih samouprava kroz Fond za učešće građana
- Treći poziv za dostavu projektnih predloga u okviru Prekograničnog programa Hrvatska-Srbija 2007-2013 (rok: 1.6.2015.)
- EU Info centar pokreće Medija klub
- Pomak u transparentnosti pregovora sa EU

Vesti iz EU

- Stopa nezaposlenosti u evrozoni 11,2%, u EU28 iznosi 9,8%
- Komisija opredelila 3,8 milijardi evra za borbu protiv siromaštva i pomoć najugroženijima u Evropi
- Junkerova komisija obezbeđuje milijardu evra za nezaposlene mlade
- Slovenija legalizovala gej brakove
- Konkurs za projekte u okviru KAA2 – Izgradnja kapaciteta u oblasti rada s mladima (rok: 3.4.2015.)

AKTIVNOSTI TIMA

Održana konferencija "Nove tehnologije u obrazovanju"

Dvodnevna konferencija "Nove tehnologije u obrazovanju" održana je 27. i 28. februara 2015. godine u Beogradu. Događaj je bio posvećen upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT) u sistemu obrazovanja.

U konferencijskom delu programa bilo je reči o strateškom, ali i svakodnevnom pristupu upotrebi IKT u školama i na fakultetima, o obuci nastavnika za upotrebu novih tehnologija u nastavi, digitalnim udžbenicima, učenju preko Interneta i drugim važnim temama. Akcenti su bili na praktičnim rešenjima, pa su priliku da predstavljaju svakodnevnu upotrebu novih tehnologija u školi dobili učitelji, nastavnici i univerzitetski profesori iz cele Srbije, zemalja u regionu i Velike Britanije. Poseban segment programa bio je posvećen inkluzivnom obrazovanju uz podršku novih tehnologija. Konferenciji je pratio i sajamski program u okviru koga je praktična rešenja u oblasti IKT u obrazovanju predstavilo više od 40 kompanija iz Srbije, zemalja regiona i Velike Britanije.

Konferenciju su organizovali British Council, Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija, Britanska ambasada u Beogradu, Privredna komora Srbije i drugi partneri.

Više o Konferenciji možete pročitati [ovde](#).

Okrugli sto "Podrška Ženske parlamentarne mreže za rodnu ravnopravnost na lokalnom nivou"

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije u saradnji sa Beogradskim fondom za političku izuzetnost organizovao je sa Ženskom parlamentarnom mrežom Narodne skupštine Republike Srbije okrugli sto pod nazivom "Podrška ženske parlamentarne mreže za rodnu ravnopravnost na lokalnom nivou", nakon čega je održan seminar posvećen socijalnom uključivanju i smanjenju siromaštva. Oba događaja su se održala u Kraljevu 27. i 28. februara 2015. godine. Na okruglom stolu je istaknuta važnost političke participacije žena na svim nivoima vlasti, značaj njihovog osnaživanja na lokalnom nivou, i neophodnost razmene iskustava, saradnje i izgradnje partnerstva svih relevantnih aktera u procesu unapređenja položaja žena. Nakon okruglog stola, održan je seminar Ženske parlamentarne mreže o socijalnom uključivanju i smanjenju siromaštva, u okviru kog su organizovane tri panel diskusije.

Kliknite da preuzmete Izveštaj o Seminaru u celini.

Dodeljena nagrada za najbolji medijski prilog o preduzetništvu mladih

Na konkursu za najbolji medijski prilog o preduzetništvu mladih u 2014. godini koji su organizovali Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije, Smart Kolektiv i Erste Banka, glavnu nagradu je dobio novinar Ekonometra Marko Andrejić za tekst „Preduzetništvo mladih u Srbiji: Prepreke i prednosti“.

Osim Marka Andrejića iz Ekonometra, koji će biti nagrađen radno-studijskom posetom Briselu, nagrađena je i novinarka TV Forum iz Prijepolja Mirela Veljović za prilog o preduzetničkom putu Emine Srne, vlasnice optičarske radnje „Visus“. Oba će dobiti novčanu nagradu od 15 hiljada dinara.

Pobednički tekst je objavljen u Ekonometru broj 114. Tokom boravka u Briselu, novinar Ekonometra Marko Andrejić će imati priliku da se susretne sa zvaničnicima Evropske komisije i Evropskog parlamenta te prikupljene materijale iskoristi u svom poslu.

Održan seminar "Inovacije – partnerstvo univerziteta i malih i srednjih preduzeća"

U okviru ciklusa skupova "Obrazovanje za zapošljavanje", 3. marta je organizovan seminar "Inovacije – partnerstvo univerziteta i malih i srednjih preduzeća".

Učesnici seminara sumogli da saznaju više o infrastrukturi, institucijama i organizacijama koje podržavaju saradnju i inovacije u Velikoj Britaniji, ali i o dobrim praksama koje postoje u saradnji između preduzeća i univerziteta u Srbiji. Na seminaru su prikazani primeri i različiti modeli saradnje između akademskih i poslovne zajednice, a u cilju razvoja poslovnih inovacija u malim i srednjim preduzećima, kao i razvoja privatnog sektora.

Seminar su organizovali Britanski savet, Britanska ambasada i Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije, u saradnji sa Ministarstvom privrede, Nacionalnom agencijom za regionalni razvoj i drugim partnerima.

Pripremljen Izveštaj o digitalnoj uključenosti u Republici Srbiji za period 2011-2014. godine

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva pripremio je Izveštaj o digitalnoj uključenosti u Republici Srbiji za period 2011-2014. godine. Uvim izveštajem posebna pažnja posvećena je digitalnom uključivanju kao strateškom opredeljenju i politici razvoja društva.

Cilj ovog izveštaja je da mapira postojeće inicijative koje doprinose unapređenju ove oblasti i obuhvata: pregled zakonskog, strateškog i institucionalnog okvira u oblasti digitalnog uključivanja, analizu trenutnog stanja u relevantnim oblastima, pregled realizovanih mera i programa i preporuke za naredni period.

Digitalno uključivanje odnosi se na potencijale i tehničke mogućnosti koje pružaju informaciono-komunikacione tehnologije, a koje se mogu iskoristiti u cilju povećanja kvaliteta života, socijalne i političke participacije, mogućnosti zapošljavanja, kao i stvaranja uslova za što viši stepen lične nezavisnosti.

Kliknite da preuzmete Izveštaj o digitalnoj uključenosti u Republici Srbiji za period 2011-2014. godine.

Održana konferencija "U susret novoj Strategiji za unapređivanje položaja Roma"

Konferencija "U susret novoj Strategiji za unapređivanje položaja Roma" održana je 9. februara sa ciljem da se ukaže na smernice za pružanje relevantnih osnovna za izradu nove Strategije za unapređivanje položaja Roma.

Na konferenciji su predstavljene Polazne osnove za izradu Strategije za inkluziju Roma u Srbiji usaglašene sa Strategijom Evropa 2020, Izveštaj o implementaciji Operativnih zaključaka Seminara o socijalnom uključivanju Roma i Romkinja u RS, argumenti za drugu Dekadu Roma, regionalna saradnja i koordinacija Romskih strategija u jugoistočnoj Evropi, kao i problemi siromaštva iz perspektive ljudskog razvoja, društveni i kulturni potencijal Roma i kulturna politika kao instrument socijalne inkluzije Roma, na koje su učesnici dali svoje komentare tokom diskusija.

Kancelarija za ljudska i manjinska prava Vlade Republike Srbije u partnerstvu sa Timom za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, a uz podršku "Making the Most of EU Funds for Roma" Open Society Foundations iz Budimpešte i Fondacije za otvoreno društvo iz Beograda, pripremila je "Polaznu studiju za izradu nove Strategije za inkluziju Roma usaglašene sa Strategijom Evropa 2020" kojom se predložavaju razlozi i osnove za izradu novog strateškog dokumenta.

Više o Konferenciji možete pročitati [ovde](#).

Izvor: www.ljudskaprava.gov.rs

PROČITAJTE I...

- Održana Konferencija parlamentarki JIE "Ravnopravne i osnažene – zajedno smo jače"

- Onlajn nedelja 2015

- Pomaci u uključivanju civilnog društva u planiranje na lokalnu

- Sprovedena eksterna evaluacija Nacionalne strategije za mlade 2008-2014

- EIB Institut organizuje četvrto izdanje Turnira socijalnih inovacija

- Komisija obnavlja posvećenost promovanju i zaštiti prava osoba sa invaliditetom

- Žene zarađuju 16% manje od muškaraca u EU

- Odabrano 25 kandidata za ulazak u drugi krug konkursa "Ideja za bolje sutra"

- Fond za rodnu ravnopravnost objavio poziv za podnošenje predloga projekata (rok: 5.4.2015.)

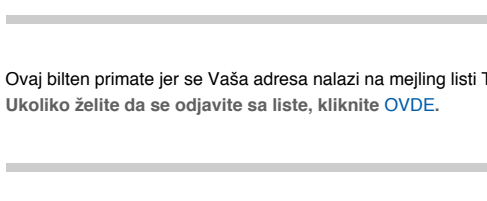
- Konkurs Međunarodnog fonda za kulturnu raznolikost (rok: 15.4.2015.)

- Novi rok u martovskoj rundi programa "Aktivne zajednice" (20.3.2015.)

- Konkursi za programe i projekte u oblastima omladinskog sektora (rok: 16.3.2015.)

BLOG O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU

Dražen Zacer: Deca o socijalnom uključivanju

Na molbu "Prijatelja dece Srbije", sastavio sam kratak upitnik uz pomoć pedagoškinje Tatjane Matijaš, kako bismo ispitati mogućnosti učeničkih parlamenata u oblasti socijalnog uključivanja i smanjenja siromaštva. Upitnik sam koncipirao intuitivno, na način da većina pitanja bude otvorenog tipa, kako bih dobio što autentičnije misli dece.

Ukoliko se skupi desetero dece uzrasta od 14 do 18 godina, nema toga što će neki stručnjak/mogućnost predložiti, a da neće biti na svom. Ukoliko se skupi desetero dece uzrasta od 14 do 18 godina, nema toga što će neki stručnjak/mogućnost predložiti, a da neće biti na svom. Ukoliko se skupi desetero dece uzrasta od 14 do 18 godina, nema toga što će neki stručnjak/mogućnost predložiti, a da neće biti na svom. Ukoliko se skupi desetero dece uzrasta od 14 do 18 godina, nema toga što će neki stručnjak/mogućnost predložiti, a da neće biti na svom.

njihovoj listi predloga za socijalno uključivanje dece sa smanjenim mogućnostima. Zaključak je izveden iz činjenice da je 10 upitnika u svojim odgovorima sadržalo sve poznate strategije socijalnog uključivanja i smanjenja siromaštva, jezikom dece.

- Deca prepoznaju značaj psihosocijalne podrške.

- Deca prepoznaju značaj očuvanja ljudskog dostojanstva prilikom pružanja pomoći i podrške kroz akcije solidarnosti koje najčešće predlažu. Naglašavaju da takve akcije treba da se izvedu tako da se vršnjakinja ne oseti loše ili da se ne uvredi.

- Deca prepoznaju uticaj vršnjačke grupe na to da se osoba oseti prihvaćeno. U 90% slučajeva, deca kao način na koji oni mogu da pomognu ističu da je potrebno, da se duže sa detetom komunicira da ima neki problem/izazov u životu, finansijski ili da nema roditelja, da je u invalidskim kolicima i sl. Dodatni kvalitet čini to što ističu da ta deca ne treba ni po čemu da se izdvajaju ili osete drugačijim.

Evo nekih od njihovih stavova vezanih za vršnjake koji su socijalno isključeni ili sa smanjenim mogućnostima, izraženih kao odgovor na pitanje kako se u vršnjačkoj grupi pominju ta deca i u kom kontekstu:

- O njima se govori kao o deci koja imaju određena ograničenja, prvenstveno se govore ravnopravni stvari o njima, a voleo bih da se i njima kao i svima pruži šansa za sve
- Nažalost se o njima manje govori, ne pominje se njihova patnja i uvek ih nazivaju invalidima. Ali ja bih pre rekao da su oni hrabri, jer posle svega što im se dogodilo, imaju želju da budu kao i ostali.
- Nazivamo ih invalidima, retardirama. O njima treba da se govori kao o svim ostalim ljudima. S poštovanjem i na način na koji ni na jedan način nećemo preterano isticati njihove nedostatke.
- Često im se podsmevaju i ne žele da ulaze ni u kakve kontakte s njima. Volela bih da se govori i ponašao kao sa svakim detetom.

- Opisujem ih kao drugarice i drugare i voleo bih da se baš tako o njima govori

Ono što je najdeljivo najveći utisak na mene je da generalno u vezi sa inkluzivnim obrazovanjem i inkluzivnim odeljenjem najmanje problema vide deca. Nikad od dece nećete čuti da osoba u invalidskim kolicima ne može da sedi sa njima na časovima i bude deo odeljenja (...). Obrazovanje je važno, ali i zajednica je važna. Sve i da kažemo da će inkluzija u obrazovanju usporiti učenje i nastavu, sve i da kažemo da nema kreativnih rešenja kako uključiti osobu u invalidskim kolicima u čas fizičkog, ja bih da je važno da smo svi zajedno i onda će zajednica da kompenzuje sve manjkavosti, tj. inkluziju prsto vidim kao timski rad.

Ostatak teksta možete pročitati OVDE. Više uspešnih priča možete pogledati na: <http://www.socijalnoukljucivanje.gov.rs/category/uspesniprimeri/>

USPEŠNI PRIMERI

Zorica Atić: Izazovi samohranog roditeljstva

U našem sistemu socijalne zaštite nije jasno formulisan pojam samohranog roditeljstva, mnogo je čest izraz "jednoroditeljska porodica". Ova populacija se ne smatra ugroženom kategorijom stanovništva, otuda o njoj nema ni statističkih podataka. Ono što je evidentno jeste da je ta grupa u ogromnom porastu i da više od njene polovine čine deca. Na različite načine se dolazi u situaciju samohranog roditeljstva, a jedna od najčešćih u XXI veku jeste razvod, što je i moj slučaj. (...)

Ja sam u novom braku ostajala i opstajala sve dok je to imalo smisla, sve dok sam se nadala da će se neke stvari promeniti, verujući da je za dete najbolje i najprirodnije da živi sa oba roditelja. Vrtela sam se tako u svojim začaranim krugovima pravdanja, razumevanja, tolerisanja, praštanja, ali te promene nabolje na kraju nije bilo. (...) Hrabrila sam se mesecima. Ipak, na kraju sam se preselila, a nakon preseljenja nije bilo vremena za samosažaljevanje i očajavanje. Bilo je hiljadu tekućih problema koje je hitno trebalo rešavati, a jedna od najurgentnijih situacija je bila upis deteta u vrtić. Otišla sam u lokalni vrtić, objasnila sam svoju situaciju i pitala šta mi je potrebno za upis deteta. Rečeno mi je da je konkurs uskoro, za mesec dana – za njih uskoro – i da tada donesem potrebnu dokumentaciju. Sutradan sam se vratila sa pitanjem da li u mojoj situaciji dete ima neku prednost prilikom upisa. Rekli su mi da nisu sigurni. Vremena za govoreње nije bilo, pa sam ja pozvala nadležnu ustanovu – Sekretarijat za dečju zaštitu. Nećete verovati, na moje pitanje odgovor je bio krajnje jasan i jednostavan: kao zaposlena majka u početku razvoda i staratelj deteta, imala sam pravo da odmah i van konkursa upišem svoje dete u najbliži vrtić. Za to su mi bila potrebna samo četiri papira, od kojih sam tri već imala. U roku od nekoliko dana, moje dete je zaista i bilo upisano u taj vrtić i tu je prevela više od godinu dana, odlično se socijalizovalo i na svoj sedeni.

Želim da ilustrujem u kojoj meri smo neinformisani i koliko mnogo toga zavisi samo od nas samih. (...) Nema šaltera sa koga me nisu makar jednom vratili uz one čuvene reči: "To nije u našoj nadležnosti. Ne možemo mi da rešimo vaš problem." Međutim, sa svakim novim osvojenim pravom, sa svakim novim osvojenim pravičnim, raslo je moje samopouzdanje, a nepreviđala se i moja životna situacija. Ono što želim da vam poručim jeste da ne odustajete posle prvog NE. Informišite se, borite se za sebe, zato što jedino pravo koje niko ne može da nam ospori niti da ga oduzme jeste pravo da se borimo za sebe i za svoju porodicu. To zaista niko neće učiniti umesto nas.

(...)

Ostatak teksta možete pročitati OVDE. Više uspešnih priča možete pogledati na: <http://www.socijalnoukljucivanje.gov.rs/category/uspesniprimeri/>

Ovaj bilten primajte jer se Vaša adresa nalazi na mejling listi Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Ukoliko želite da se odjavite sa liste, kliknite OVDE.

Vlada Republike Srbije

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva
Bulevar Mihajla Pupina 2, Palata Srbije, 11070 Beograd, Srbija

E-mail sjpru@gov.rs

Telefoni +381 11 311 4605, +381 11 311 4798, +381 11 213 7915